

LBRIS

We know
books

MARCEL NEGREA

Străinul

ȘAMGAR

roman

TOTAL PUBLISHING

Cuprins

Capitolul 1 – ŞAMGAR	7
Capitolul 2 – YOSEP	34
Capitolul 3 – ARDON	61
Capitolul 4 – GHEZER.....	88
Capitolul 5 – SELA	111
Capitolul 6 – DEDAN	135
Capitolul 7 – ITAI.....	163
Capitolul 8 – NATAN	187
Capitolul 9 – RAFA	213
Capitolul 10 – REGHEM	238
Capitolul 11 – ETAN	269
Capitolul 12 – SILO	294
Capitolul 13 – ELAM	322
Capitolul 14 – ASCALON.....	347
Capitolul 15 – TELEM	377
Capitolul 16 – BETEL	408

ȘAMGAR

O negură albă și subțire, ca un abur, se înălța spre văzduh, risipindu-se peste versantul încremenit sub primele raze ale soarelui. Șamgar stătea în picioare pe piscul muntelui, cu privirea cufundată în imensitatea pădurii care începea să se ivească pe sub ceața răsfirată. Un zâmbet involuntar i se ivi în colțul gurii sale, făcând să se vadă o gropiță în obrazul ars de soare. Își așeză traista pe umăr, fără să-și ia privirea din zare, și începu să coboare prin mijlocul pădurii. Priveliștea pe care o avea în față era de vis. Munții se înălțau semeți înspre cer, iar jos se vedea un luminiș, străbătut de un pârâu șerpuitor. Pădurea deasă acoperea munții ca o mantie, până aproape de vârf, unde o stâncă semeată de granit părea un străjer cu grumazul dezgolit, care scruta cu privirea zarea albastră. Admiră fiecare copac pe lângă care trecea: cedrii înalți și drepți cu coroană bogată și verde tot timpul anului, chiparoșii care nu ajung la înălțimea cedrilor, dar ale căror semințe sunt comestibile, stejari, pini, dar și alte specii de copaci. Uneori se oprea și își scotea câte o piatră din sandalele improvizate din piele și funii împletite, care se prindeau de picior ca într-o îmbrățișare profundă. În minte îi răsunau cuvintele tatălui său: „În viață, totul este posibil doar când îți dorești cu adevărat!” Era convins că acesta era momentul perfect să înceapă o viață nouă, departe de tot ceea ce l-a făcut să sufere și departe de acele locuri care i-au adus atâta durere. Cu cât se afunda mai

mult în sălbăticia acestor locuri, simțea în suflet o ușurare greu de explicat. Poate liniștea dimineții amestecată cu ciripitul păsărelor era cauza acestei stări plăcute pe care, de multă vreme sau poate niciodată, nu o mai simțise sau poate simplul fapt că nu se mai gândea atât de mult la ceea ce lăsase în urmă îi dădea senzația că totul era nou, ca și cum viața abia ar începe pentru el. Călca cu grijă pe pământul alunecos, acoperit cu o pătură de frunze putrede, ținând strâns cu o mână, ca pe o comoară traista ponosită și învechită, chiar dacă aceasta era singurul lucru care îl mai lega de trecutul său tumultuos.

Pădurea deasă îi îngreuna mersul, iar Șamgar cobora panta abruptă, ocolind stâncile răzlețe ce se iveau pe ici-colo, și din când în când se oprea în câte un loc mai luminos, încercând să-și dea seama dacă nu s-a abătut de la direcția care-l ducea înspre pârâul pe care-l văzuse de sus, de pe vârful muntelui. O veșnică apăru brusc pe trunchiul unui copac. Șamgar o privi câteva momente. Avea blana roșiatică și albă pe partea inferioară, iar coada imensă și stufoasă o făcea să pară mult mai mare decât era în realitate. Abia atunci realizează că îi era foame și regretă pentru câteva momente faptul că nu avea nimic cu ce să o prindă. Se gândi că va ajunge la pârâu și acolo sigur va prinde un pește ca cel de ieri, care fusese și ultima lui mâncare. Râurile erau bogate în tot felul de pești de toate dimensiunile și culorile, pe care nu știa să-i denumească. De fapt, când va ajunge la pârâu, va fi în mijlocul luminișului care îi rămăsese în minte, ca și cum ar fi un târâm al viselor unui tânăr cutezător care își caută destinul în țara nimănui. Iar locul acesta chiar că părea părăsit. Pornise în această călătorie în urmă cu câteva zile și încă nu întâlnise niciun om și nici măcar vreun drum care să ducă înspre vreo așezare. Și nici nu-și dorea să întâlnească pe nimeni. Suferise prea mult de pe urma oamenilor și poate tocmai de aceea, în interiorul său, ceva îi spunea să stea departe de oameni. Venea de departe, iar muntele acesta era străin pentru el. Ajunse într-un loc cu mulți arbuști răspândiți printre copacii bătrâni. Își ciuli urechile și ascultă

câteva momente încordat. Se auzea pârâul pe aproape. Continuă în direcția de unde venea sunetul și, după câteva minute, era pe malul ierbos al pârâului. Își făcu loc printre ierburile de tot felul și coborî malul până lângă apa rece și cristalină, privind câteva momente pietrele netede ce sclipeau pe fundul apei. Își scoase traista de pe umăr, iar din ea scoase un burduf vechi de piele. Aruncă traista în iarbă și s-a apropiat de pârâu să-și umple burduful cu apă. Deodată simți un fior prin tot corpul ca o săgeată fierbinte, când un glas a întrerupt liniștea copleșitoare.

— Cine ești?

Șamgar pipăi cu mâna după traistă, dar era prea departe de el ca să o poată lua fără să fie observat.

Se întoarse brusc și văzu un bătrân cărunt și cu barba albă. Privirea îi rămase câteva momente asupra lui și îl studia amănunțit. Avea ochii mari și albaștri, un chip blând și ușor aplecat de spate. Era îmbrăcat cu o haină lungă ce părea că fusese cândva o cămașă de culoare maronie, greu de descris, dintr-un material aspru. Părul cărunt îi trecea de umeri, dându-i un aspect de personaj de legendă, iar barba deasă și lungă nu făcea decât să completeze acest aspect ciudat.

— Mă numesc Șamgar, spuse el.

— Șamgar? întrebă bătrânul, surâzând sarcastic.

— Da, îngână Șamgar, așteptând parcă o explicație pentru zâmbetul bătrânului.

— În limba noastră înseamnă „străin”, își dezvălui bătrânul secretul zâmbetului.

— Dar tu cine ești și care-ți este numele? îndrăzni Șamgar să întrebe.

— Numele meu este Yosep și sunt stăpânul și unicul supraviețuitor rămas prin aceste locuri sălbatice, dar în același timp fermecătoare.

— Eu credeam că sălbăticia aceasta nu aparține nimănui, spuse Șamgar oarecum dezamăgit.

— Locul acesta unde ne aflăm și până jos unde pârâul se unește cu altul, îmi aparțin. Acesta este muntele lui Efraim, spuse cu mândrie Yosep, iar eu sunt fiul lui Uziel. Tatăl meu se trăgea din seminția lui Efraim, iar din moși-strămoși locuim pe acest munte care ne-a căzut la sorți ca parte de moștenire în pământul promis de Dumnezeu părinților noștri. Efraim a fost fiul lui Iosif, acesta fiul lui Iacov, Iacov a fost fiul lui Isaac, iar Isaac, fiul părintelui nostru Avraam, încheie Yosep cu un aer maiestuos și ceremonial. Iar tu, spuse bătrânul coborând privirea spre Șamgar, care se uita la el mirat, încotro te îndrepti?

Șamgar rămăsese câteva momente încurcat, pentru că întrebarea aceasta nu și-o pusese nici el atunci când a plecat în urmă cu câteva zile, pribegind prin munții și pădurile dese, în căutarea unui loc pe care nici măcar nu știa să-l explice și nici unde se afla. El era doar un căutător și un căutător este acea persoană care caută ceva, chiar dacă de multe ori nu știe exact ce, iar atunci când găsește își pierde identitatea de căutător și devine unul care a găsit ce căuta, însă nu era cazul său.

— Nu știu, răspunse într-un târziu.

— Nu știi? se miră Yosep. Și dacă nu știi unde mergi, cum vei ști dacă ai ajuns?

Răspunsul bătrânului îl încurcă și mai mult pe Șamgar. Mii de gânduri fugare îi treceau prin minte și el încerca cu disperare să se agațe de vreunul din ele, dar parcă alunecau și erau imposibil de oprit. Într-adevăr, el era ca o frunză smulșă de pe ramurile propriei vieți și care plutea pe aripile vântului, încoace și încolo, purtat de un dor, dar fără o țintă exactă, iar de cele mai multe ori singura lui destinație era orizontul care i se deschidea sub privirea-i ageră.

Văzând că nu știe ce să răspundă, Yosep schimbă vorba, datorită unei frici interioare ca nu cumva să plece, pentru că trecuseră mai bine de doi ani de când nu mai văzuse oameni prin locurile acelea și parcă, în subconștientul său, dorea cu orice preț

să nu-l supere pe acest „străin” ciudat și rătăcit, care acum părea de-a binelea încurcat.

— Vino la mine acasă, îl pofti bătrânul, să te odihnești puțin, să mănânci ceva și apoi poate, după ce vei prinde puțină putere, vei putea gândi mai clar încotro mergi sau poate chiar vei realiza că deja ai ajuns, spuse el râzând cu poftă.

Șamgar încuviință din cap că este de acord. Își luă traista ponosită din iarbă și vârî în ea burduful plină cu apă pe care îl ținușe în mână tot acest timp. Porni agale în urma lui Yosep. Au mers o bucată de drum tăcuți prin pădurea deasă, dar fără să se depărteze de pârâul care, chiar dacă nu se mai vedea, se auzea aproape.

— Nu este niciun sat prin zonă? rupse Șamgar tăcerea.

— Cel mai apropiat este la mai bine de patru zile de mers peste munți. Se numește Ghezer.

— Ghezer, murmură Șamgar, parcă plictisit sau poate doar dezinteresat.

— Când eram tânăr, mergeam des acolo, continuă Yosep. De fapt, soția mea era din Ghezer, dar, de când filistenii au pus stăpânire pe drumuri, nu m-am mai încumetat să merg peste munți.

— Filistenii? întrebă mirat Șamgar.

— Da, răspunse bătrânul dus pe gânduri.

— Cum adică au pus stăpânire pe drumuri, sunt ale lor?

— După moartea lui Ehud, s-au întors și au călcat din nou toată țara. Au luat în stăpânire drumurile și oricine trece pe aceste drumuri este jefuit, iar dacă scapă cu viață poate spune că e norocos.

— Cine a fost acest Ehud? întrebă curios Șamgar.

— A fost judecător peste Israel. Era fiul lui Ghera din seminția lui Benjamin. Om viteaz și înțelept, care nu se dădea înapoi de la nimic atunci când era vorba să-și apere neamul. Era stângaci și avea o pricepere de invidiat, atât în arta războiului, cât și în negoț. De unul singur, a scăpat țara de sub asuprirea moabiților, omorând pe Eglon, împăratul lor. Ba mai mult, a

reușit să-i înfricoșeze așa de tare pe fiii Moabului, încât, în timpul vieții sale, aceștia nu s-au mai ridicat împotriva Israelului. Cu el, țara a avut odihnă mult timp. De când nu mai este, suntem prădați de filistenii și trebuie să ne ascundem în propria țară.

Șamgar își încreți fruntea într-un gest de nepricepere, își trecu mâna lui mare prin părul lung și încurcat, apoi, nedumerit, îl întrebă pe Yosep:

— Dar noul judecător nu ia nicio măsură?

— De mai bine de patru ani nu mai avem judecător. Așteptăm ca Dumnezeu să se îndure de noi și să ridice pe altcineva în locul său. Au încercat unii să se ridice, dar au fost uciși de filistenii, așa că acum poporul trăiește sub o frică greu de explicat. Filistenii au ucis pe toți fierarii din Israel, ca să nu poată să-și făurească arme, astfel că este imposibil la ora actuală să se reunească vreo armată; și chiar dacă vreun viteaz ar reuși să unească poporul fără arme, nu ar fi decât o misiune sinucigașă, care ar duce și mai mult la debilitarea poporului. Cât despre adunarea poporului din nou, cred eu că ar fi o misiune imposibilă, având în vedere faptul că filistenii au pus stăpânire pe toate căile de acces dintre cetăți, așa încât călătorii merg pe căi ocolitoare, prin pădure, peste munți sau prin câmpuri, ca să nu dea piept cu hoardele filistene, și lucrul acesta face aproape imposibilă organizarea unei oștiri. Doar Dumnezeu mai poate să facă o minune în ceea ce ne privește, și de aceea ne rugăm în fiecare zi Lui, ca să ne ajute.

— Dumnezeu... murmură plictisit Șamgar și făcu un semn de lehamite cu mâna, fără a apuca să mai spună nimic, pentru că tocmai ajunseseră la luminișul pe care-l văzuse de pe munte de sus.

Copacii au început să se rărească, făcând loc unui luminiș dominat de flori violete și galbene, pe ici colo presărate cu alte specii de diferite culori, dar care nu stricau peisajul ci-l completau. Nici nu-și dăduse seama că pârâul se depărtase puțin de ei, ocolind luminișul prin partea de răsărit. Pajiștea ce se întindea în mijlocul văii dintre munți era străjuită de o parte și

alta de pădurea deasă, iar poienița părea mai degrabă o oază de lumină în mijlocul negrului codru.

Șamgar privi cu atenție fiecare detaliu. Cu toate că vedea locul pentru prima dată, ceva îl făcea să aibă un sentiment familiar. Poate și faptul că se asemena cu locul unde își petrecuse scurta copilărie, dar părea ceva mai mare și îi dădea un sentiment de nostalgie.

Ajunseseră în fața unei căsuțe ascunsă lângă un stejar gros și înalt, dar foarte frunzos, iar în partea din spate era practic lipită de o colină abruptă, așa încât lăsa impresia că este o continuare a colinei. Căsuța era din lemn în totalitate, iar acoperișul era din paie, pe care crescuseră tot soiul de ierburi, așa că părea că peste el trece colina. Mirosea puternic a busuioc pe măsură ce se apropiau de casă, și nu era de mirare căci în partea din față, la doar câțiva pași de ușa de lemn cârpită cu bucăți de scânduri noi, era un pâlc mare și verde de busuioc.

Lipit de peretele casei se afla un butuc, ce părea că servește de scaun. Casa avea o prispă îngustă și plină de tot felul de lucruri vechi și prăfuite. La câțiva pași distanță de prispă se afla un loc pentru foc, unde pesemne bătrânul își pregătea mâncarea pe timp de vară. Deasupra acestui loc era spânzurată o cratiță de alamă arsă în foc, a cărei culoare era aproape complet neagră. Între locul de foc și casă se afla o masă improvizată, lângă care se aflau câțiva butuci care se pare că serveau de scaune.

Șamgar privi un moment la pâlcurile de iarbă care crescuseră în voie până aproape de casă și care dădeau un aspect de casă părăsită, iar în partea din spate ajunseseră până lângă zidul casei. Își spuse în gând că ar fi nevoie de o mână harnică pentru a da un aspect mai îngrijit casei și tocmai se gândea la cât de multe s-ar putea face pentru îmbunătățirea gospodăriei, când bătrânul îi întrerupsé șirul gândurilor, prezentându-i casa.

— Acesta este palatul meu, spuse Yosep cu un zâmbet larg, apoi îl pofți pe tânărul străin să intre.

Casa era destul de încăpătoare în interior. Pe jos era pământ bătătorit, iar în partea din spate a camerei bătrânul avea o sobă improvizată din bucăți de granit așezate în așa fel încât, în mijloc, formau o deschizătură, prin care se băgau lemnele, iar deasupra era așezată o lespede de piatră netedă pe care zăcea un vas de piatră destul de mare, în care se încălzea apă. Între sobă și perete erau îngrămădite tot felul de vase de lut de diferite forme și dimensiuni. O masă șubredă din lemn de chiparos era lipită de perete, sub singura fereastră a casei, iar pe peretele din fața sobei erau fixate câteva polițe, pe care se găseau farfurii din lut și pahare, unele dintre ele cu forme atât de ciudate că-l făcură pe Șamgar să zâmbească. Un pat mare și acoperit cu un material țesut de culoare cărămizie, ocupa o bună parte a camerei. Pe pat erau câteva blănuri, care serveau de învelitoare, și două perne.

— Ia loc, te rog, îl pofti bătrânul.

Tânărul se așază pe marginea patului, iscodind cu atenție fiecare detaliu al casei, în timp ce Yosep îi întinse o cană de lut ars în foc, cu ceai.

— Mulțumesc, spuse el, în timp ce luă cana și o duse la gură.

Șamgar simți un miros puternic de fructe de pădure uscate și mentă, care-i aduse aminte de mama lui. Când trăia, obișnuia des să-i facă ceai de fructe uscate amestecate cu mentă.

— E foarte bun, spuse el după ce înghiți o gură de ceai. E dulce!

— Da, spuse bătrânul, am pus puțină miere de albine. Pe aici se găsește din belșug.

— Tatăl meu aducea de multe ori când se întorcea din pădure câte un fagure cu miere. Punea semne când găsea albine și apoi lua doar câte un fagure ca să nu rămână albinele fără hrană.

— Lucra cu înțelepciune. Mai trăiește?

Șamgar dădu din cap că nu, iar fața i se posomorî la amintirile acestea care păreau acum atât de îndepărtate, ca și cum s-ar fi petrecut într-o altă viață.

— Nu mi-ai spus de unde ești și nici ce te aduce pe aceste meleaguri, spuse Yosep, turnând încă puțin ceai în cana tânărului.

— Sunt din Bet-Anat, care aparține de țara lui Neftali, și mi se spune Șamgar, fiul lui Anat. Dar e o poveste lungă și complicată și nu vreau să te plictisesc povestindu-ți viața mea.

— Nu mă plictisești! Chiar îmi doresc să mai aud și eu ceva din gura unei ființe umane, după atâta vreme! exclamă Yosep. Timp avem din belșug, cel puțin tu ai mai mult ca mine, râse bătrânul. Haide să ieșim pe prispă, că e mai răcoare.

Au ieșit afară și s-au așezat pe butucul rezemat de casă. Șamgar trase aer adânc în piept, ca și cum s-ar fi pregătit să se scufunde într-o apă rece, și începu să-și spună povestea:

— Părinții mei nu au putut să aibă copii, deși și-au dorit mult lucrul acesta. Au mers la tot felul de vraci și vrăjitori în speranța că poate cineva o să-i ajute să zămislească un prunc, dar toate fără rezultat. Apoi au încercat să apeleze la zei și astfel au adus o jertfă zeiței Anat. Au jertfit boii tatălui meu, care era agricultor, doar de dragul de a avea un urmaș. La noi, canaanii, Anat este zeița fertilității, a dragostei și a războiului. Atunci, unul dintre preoții zeiței a venit la părinții mei și le-a spus că dacă își doresc un copil, Anat le va da unul, dar el va fi fiul lui Anat. Asta însemna că atunci când copilul va fi mare, va trebui închinat zeiței ca să slujească la templu, să devină luptător în arenele care se organizau la sărbătorile patronate de Anat sau chiar să fie sacrificat în cinstea zeiței. În disperarea lor, părinții mei au fost de acord cu propunerea preotului. Atunci, preotul a luat din sângele boilor de pe altar în ziua cea mare a sărbătoririi victoriei zeiței asupra zeului Mot – care este de secole în război cu Baal, fratele zeiței Anat –, și a uns fruntea tatălui meu și pântecul mamei mele în semn de legământ, ce nu mai putea fi rupt decât prin vărsare de sânge.

Yosep era numai ochi la urechi la tânărul din fața sa. Șamgar își depăna în continuare povestea vieții:

— Un an mai târziu s-a întâmplat că mama mea era însărcinată cu mine. Atunci, părinții mei au hotărât să fugă în munți pentru că nu concepeau ca fiul lor să fie închinat zeiței Anat. De atunci, au început problemele pentru ei. Fără boii care ajutau la agricultură, situația lor a început să se înrăutățească. Au fost nevoiți să vândă multe lucruri pe care le aveau, iar mai apoi au vândut chiar și mica bucată de pământ care i-a hrănit până atunci, iar când s-au hotărât să plece în munți, practic nu mai aveau nimic. Acolo s-au adăpostit într-o peșteră aflată la baza unui versant, pe care tatăl meu a amenajat-o cum a știut el mai bine. Trăiau din vânat și strângând fructe și legume din pădure, iar după nici două luni m-am născut eu acolo, în peșteră. Mi-au pus numele Șamgar, care în limba canaanită înseamnă fugar, pentru că viața lor a fost doar o fugă din ziua în care m-au conceput. Copilăria mea a fost scurtă și grea. Pe la vârsta de zece ani, am avut de-a face cu primul coșmar, atunci când mama s-a îmbolnăvit. Era tot mai slăbită și, în ciuda eforturilor tatălui meu care a căutat tot felul de plante și scoarță de la diferiți copaci ca să slujească de leac, mama nu a mai putut să se ridice din pat. A zăcut așa mai multe zile, cu febră foarte mare, timp în care tata nu s-a mișcat de lângă ea, udându-i fruntea mereu cu apă rece. Într-o dimineață, când m-am trezit, tata era în picioare lângă patul mamei. M-am apropiat și am văzut că o îmbrăcase în cea mai bună haină pe care o avea mama; era haina cea de sărbătoare. Părea că dormea și era foarte senină și frumoasă, iar pe fața palidă avea un zâmbet trist. Atunci tata mi-a spus că mama plecase pe tărâmul zeilor și că nu se mai întoarce niciodată. Am îngropat-o acolo, în pădure, sub un stejar mare, aproape de locul de la pârâu unde obișnuia să spele hainele.

Vădit afectat și acum de acele amintiri, Șamgar se opri pentru câteva clipe. Apoi trase aer în piept și povesti mai departe:

— După moartea mamei, tata m-a luat cu el prin pădure și mi-a arătat tainele vânătorii. Mi-a spus că un bărbat adevărat nu are nevoie decât de o armă și multă voință, iar restul este o

chestiune de timp pentru a le obține. Lucrul acesta m-a ajutat mult în viață, pentru că vreo câțiva ani mai târziu, tata a plecat să vâneze și nu s-a mai întors niciodată. L-am căutat zile la rând prin pădurea deasă, dar și prin peșterile care-și deschideau grotlele în interiorul pădurii ca niște guri uriașe negre, gata să înghită pe trecătorii care se rătăceau prin acel loc. L-am căutat chiar și în albiile râurilor și pe vârful stâncilor. În cele din urmă l-am găsit ucis de vreun animal sălbatic și târât într-o râpă adâncă. Avea hainele sfâșiate și era plin de sânge. L-am scos de acolo și l-am îngropat sub stejar, lângă mama. Atunci, pentru prima dată în viață, am simțit că sunt părăsit și că nu mai am niciun rost pe pământ. După această întâmplare, am decis să mă întorc printre oameni și să-mi fac un rost muncind câmpul și, poate, într-o zi, să am propriul meu pământ și boii mei, așa cum îi avuseseră și părinții mei, despre care îmi povestea tata adeseori cu nostalgie.

— Este vremea să facem o pauză, întrerupse Yosep povestea străinului, pentru că deja e ora prânzului. Nu știu dacă ție ție foame, dar mie îmi cam chiorăie mațele.

Se ridică de pe butuc și intră în casă, de unde reveni cu două farfurii în mână și făcu un gest cu mâna înspre Șamgar să-l urmeze. Tânărul se conformă și porni în urma bătrânului, care ocoli casa prin partea dreaptă, până aproape în spate, unde se unea cu colina și acolo deschise o ușă bine camuflată în verdeața care înconjura casa. Aceasta ducea într-o pivniță, ce cobora câteva scări sub casă și care mirosea puternic a mușgai. Yosep se aplecă la una dintre strachinile care zăceau pe pământul rece de sub casă și scoase într-o farfurie două bucăți de brânză de mărimea unui pumn și i le întinse lui Șamgar să o țină.

— Azi o să avem un ospăț pe cinste, că doar nu toată ziua primesc vizite, spuse Yosep.

Acesta ieși din pivniță în urma lui Șamgar cu doi păștrăvi afumați cu lemn de arin, care se găseau din belșug pe malul pârâului. Culoarea roșiatică apetisantă a peștilor și mirosul difuz, ușor dulce, îi aprinseră pofta lui Șamgar.

S-au așezat la masa din curte, dar Yosep s-a ridicat din nou și a intrat în casă de unde a ieșit cu un ulcior și două pahare. A așezat paharele pe masă și s-a îndreptat din nou spre pivniță de unde ieși imediat cu ulciorul plin.

— Eră să uit, spuse el, vin de coacăze negre! O astfel de ocazie merită ceva special. Am strâns anul trecut o grămadă de coacăze. O bună parte din ele le-am uscat, iar pe altele le-am transformat în cel mai bun vin, spuse bătrânul răsând cu poftă.

În cele din urmă, Yosep i se alătură la masă lui Șamgar care privea cu un apetit de animal înfometat la toate merindele pe care acest bătrânel simpatic le pune de bună voie în fața lui. Niciodată în viața lui, după moartea părinților săi, nimeni nu s-a purtat așa frumos cu el. Încercă să alunge aceste gânduri melancolice din mintea lui, concentrându-se la mâncarea care îi stătea în față. Chiar voia să întindă mâna să se servească, când Yosep puse pe masă un vas de alamă cu apă și își spălă mâinile, după care îi întinse vasul tânărului care făcu și el același lucru. Apoi își acoperi capul cu o bucată de pânză pe care o avea pe umeri și începu să vorbească ceva ce Șamgar nu înțelegea:

— Shema Israel, Adonai Eloheinu, Adonai Ehad! Binecuvântat fii Tu, Yahveh, Atotcreatorul și Stăpânitorul tuturor lucrurilor, care Te îngrijești de noi și îți aduci aminte de lucrarea mâinilor Tale, ca să ne dai hrană din belșug și să nu ne răsplătești după păcatele noastre! Întoarce-te, Elohim, în mijlocul poporului Tău și ridică astfel ocară de peste noi și fă să răsară fața Ta peste pământul pe care L-ai făgăduit robului Tău Avraam, unde este acum atât de mult întuneric și singurătate.

Șamgar rămase câteva momente uimit și nu știa cum să reacționeze. Yosep luă o pâine ce semăna mai mult cu o turtă și o rupse cu mâna. O bucată i-a întins-o lui Șamgar, apoi, calm și senin, îl îndemnă cu privirea să se servească din toate. Au început să mănânce în liniște. Păstrăvul afumat era cel mai bun pește pe care Șamgar îl mâncase vreodată. Șamgar scoase din traista lui un cuțit cu mâner din corn de cerb, frumos lucrat, și tăia cu el din

brânză. Mânca cu poftă și el, și bătrânul, sorbind din când în când vinul răcoritor din paharele de tinichea veche.

— Nici nu-mi mai amintesc de când nu am mai mâncat brânză, iar de un păstrăv așa bun chiar nu am avut parte niciodată, spuse Șamgar, curmând momentul de tăcere.

— Brânza e de la caprele mele, se laudă Yosep.

— Ai capre? se miră Șamgar.

— Mai am două. Au fost timpuri când aveam o turmă mare de capre și puteam să mai tai câte-un ied, dar, de când a murit țapul, nu se mai înmulțesc, așa că mi-au mai rămas două. Pentru că nu pot merge în sat să fac rost de un țap, se pare că sunt sortite la pieire. După ce mâncăm, o să ți le arăt.

După ce au terminat de mâncat, Yosep s-a ținut de cuvânt și l-a dus pe Șamgar dincolo de colina din spatele casei, acolo unde râul face un ocoliș, formând o luncă mănoasă, pe care bătrânul o cultiva cu tot felul de plante.

— Aici am pus ceva zarzavat, spuse mândru de micul său teren, semnalând un loc aproape de râu. Pe vremuri, aveam mult teren deștelenit, dar la vârsta mea nu-l mai pot lucra, și, sincer să fiu, nici nu prea mai am nevoie de mai mult, continuă Yosep.

Puțin mai departe se zărea un gard făcut din nuiiele, între niște copaci stufoși, mărginit de râu în partea din spate, iar în mijlocul acestui țarc erau cele două capre bătrâne. Când l-au văzut pe bătrânel, ambele animale s-au apropiat de gard. Erau albe, cu pete maronii, cu urechile mari lăsate în jos și cu privirea curioasă. Yosep și-a întins mâna peste gard și le-a mângâiat ușor, apoi s-a întors către Șamgar, cu o voce foarte serioasă și a spus:

— Fără ele, nu știu cum aș fi supraviețuit. Îmi dau lapte atât vara, cât și iarna, iar în ceea ce privește îngrijirea lor, nu am prea multă bătaie de cap.

Șamgar dădu din cap că îl înțelege pe bătrân, apoi, privind în jur, spuse surprins:

— Este mult teren aici! Cu o pereche de boi s-ar putea ara și s-ar putea profita mult mai bine de grăsimea acestui teren mănos.